

VIJESTI IZ UDRUŽENJA

SA SASTANKA SAVJETA ZA PROMET ROBOM VLADE NRH

Ovih dana održan je sastanak Savjeta za promet robom NRH, kome su prisustvovali pored predstavnika Savjeta za promet robom i predstavnici: Privrednog Savjeta Vlade NRH, Savjeta za poljoprivredu i šumarstvo, Savjeta za preradivačku industriju, Sanitarne inspekcije NRH, Glavne direkcije prehrambene industrije, Udruženja mljekarskih poduzeća, Gradske mljekare Zagreb i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

Sastanak je održan na poticaj Savjeta za promet robom, a na osnovu zaključaka mljekarske konferencije održane dne 28. X. o. g. u Zagrebu. Problemi o kojima se na sastanku raspravljalo bili su uglavnom ovi:

1. Prijedlozi i diskusija u vezi s osnivanjem specijalnog poduzeća za opskrbu mljekara tehničkim materijalima, strojevima i uređajima.

2. Potreba instruktaze i kontrole mljekara sa svrhom, da se unaprijedi proizvodnja.

3. Diskusija o nacrtu standardnih propisa za mlijeko i mliječne proizvode.

4. Cijena mlijeka i mliječnih proizvoda na tržištu.

O prvoj točki vođena je uglavnom ova diskusija:

Da se ostvare uvjeti i omogućiti što bolje i uspješnije poslovanje postojećih mljekara i mljekarskih poduzeća, pa da se stvore mogućnosti za osnivanje novih mljekara, treba osnovati jedno specijalno poduzeće za opskrbu mljekara raznim materijalom i uređajima. Ovo bi poduzeće omogućilo mljekarima nabavu raznog potrošnog materijala, siřišta, kemikalija za ispitivanje mlijeka, sitnog inventara, mljekarskih kanti, sirnih kotlova i drugih specijalnih uređaja kao »Gerbere«-aparata, separatora i t. d.

Poduzeće bi surađivalo s domaćim industrijskim poduzećima na usavršavanju i nabavi mljekarskih strojeva i uređaja. Prikupljalo bi se od pojedinih mljekarskih poduzeća nepotrebne mljekarske strojeve i uređaje (naročito separatore), pa organiziralo, da se oni poprave i osposobe za upotrebu u drugim mljekarima; koje takvih uređaja i strojeva nemaju. Dalje, trebalo bi da poduzeće raspolaže nacrtima i prospektima, koji bi poslužili za otvaranje manjih mljekara u Seljačkim radnim zadrugama i drugdje, gdje se za to pokaze potreba.

Poduzeće bi radilo na bazi privrednog računa, bilo bi član Udruženja mljekarskih poduzeća i tijesno bi surađivalo s udruženjem. To poduzeće nabavljalo bi robu u prvome redu za članove udruženja, pa ako bi je imalo dovoljno, mogla bi od tog poduzeća nabavljati robu i ona poduzeća i zadruge, koje nisu članovi udruženja. Mljekare, koje sada lutaju za materijalom i redovito ga ne mogu nigdje nabaviti, izbjegle bi na taj način velikim troškovima. Poduzeće bi na stranom tržištu nabavljalo potrebne artikle, kojima ne raspolaže naša industrija. Tim više osjeća se potreba, da se osnuje takovo poduzeće, što zasada još nema ni jednog poduzeća u našoj Republici, koje bi se bavilo tim poslovima, a prije rata obavljalo je te poslove nekoliko inostranih firmi preko svojih predstavnika i skladišta. Poduzeće bi s vremenom imalo i svoje vlastite radionice, gdje bi se popravljali mljekarski strojevi i uređaji, a stvorilo bi se i potreban stručni kadar za montažu mljekarskih uređaja.

Poslije diskusije zaključeno je:

da se osnuje poduzeće, a predstavnik udruženja mljekarskih poduzeća da predloži Savjetu za promet robom, neka potvrdi osnivanje poduzeća, neka odredi njegove zadatke, rentabilitet, prosječan promet, zatim potrebe kadrova, pa osnovna i obrtna sredstva.

Na osnovu toga Savjet za promet robom donijet će konačnu odluku o osnutku poduzeća. Isto tako je zaključeno, da se poduzeće može baviti i uslužnom djelatnošću.

U drugoj točki dnevnog reda bilo je govora, kakvo situacija u preradi mlijeka i mliječnih prerađevina ne zadovoljava. Kvaliteta mliječnih prerađevina gotovo kod svih naših poduzeća dosta je loša. Zbog slabe kvalitete ljeti se često kvare i propadaju veće količine mliječnih proizvoda. Kazeta, što ga proizvode naša poduzeća, u većini slučajeva slabe je kvalitete, pa ga stoga naša industrija ne može upotrebljavati; te je upućena na stranu tržište. Uz veću brigu oko proizvodnje kazeta uštedjela bi se znatna suma deviznih sredstava. Nadalje, kod nas se proizvodi sir raznih vrsta i sumnjivih kvaliteta s različitim sadržinom masti, prema tome i različite vrijednosti,

a ipak se sav prodaje po istoj, dosta visokoj cijeni od 330—400 Din. Dalje, otkupljuje se mlijeko loše kvalitete i ne plaća se prema sadržimi masnoće, a sve ide na štetu potrošača.

Posljedica svega toga jest, da mi sir i maslac uopće ne možemo plasirati na stranom tržištu, jer mu je kvaliteta vrlo loša.

O uvjetima prerade i suvremenog mljekarenja ne vodi se gotovo nikakova briga, naročito u nekim gradovima naše Republike (Slav. Brod, Karlovac, Vinkovci, Zadar, Pula i Šibenik). Naročito je loše stanje u mješovitim poduzećima, pa je redovna pojava, da se poduzeće samo ne može pomoći, a niti mu tko sa strane može pružiti bilo kakovu stručnu pomoć. Sve ovo nanosi našoj privredi velike štete. Jednom sistematskom i stalnom instruktazom mogle bi se prilike u proizvodnji popraviti, gubici svesti na najmanju mjeru, a kvaliteta mnogo poboljšati. Uz instruktazu potrebno je, da i organi narodnih vlasti strogo nadziru rad u mljekarama počevši od pravilnog preuzimanja i plaćanja mlijeka proizvođaču, pa do kontrole proizvedene robe na tržištu. Potrebno je to tim više, što se dešavaju razne malverzacije i nepravilnosti u radu nekih mljekara, koje obiru mlijeko za prodaju, skladaju mast na siru, ostavljaju više vode u maslacu i t. d. Na osnovu diskusije o drugoj točki zaključeno je:

Da se ojača udruženje mljekarskih poduzeća jednim ili dvojicom mljekarskih stručnjaka, koji će vršiti instruktazu u mljekarama. Udruženje će takove usluge naplatiti od poduzeća, kojima su usluge izvršene, i na taj će način uzdržavati te stručnjake. Mogla bi se povisiti i članarina udruženja, pa se u tom slučaju ne bi naplaćivale usluge. Stvar je upravnog odbora Udruženja mljekarskih poduzeća, da na svojoj prvoj sjednici donese o tome odluku.

Savjet za promet robom sa svoje strane nastojat će preko uprave za unapređenje proizvodnje, sanitarne inspekcije, trgovinske inspekcije, organa narodnih odbora i posebnih komisija u većim gradovima, kako bi se poboljšala kvaliteta mlijeka i mliječnih proizvoda. Naročito bit će efikasna mjera Savjeta za promet robom, ako se oduzmu kasena sredstva onim poduzećima, koja budu i dalje proizvodila robu loše kvalitete i prodavala je po skupim cijenama. Udruženje je dužno, da sa svoje strane poduzme sva raspoloživa sredstva, kako bi se poboljšala kvaliteta mliječnih proizvoda.

S obzirom na treću točku dnevnog reda, zaključeno je:

Da se osnuje komisija od mljekarskih stručnjaka, koja će dati svoje napomene i prijedlog o standardizaciji mliječnih proizvoda Saveznoj upravi za standardizaciju do konca ovog mjeseca. Komisiju sačinjavaju:

Kaštelan Ing. Dinko iz Savjeta za poljoprivredu i šumarstvo,
Glavina ing. Branko iz Gradske mljekare,
Markeš ing. Matija iz Glav. direktije prehrambene industrije,
Roglića dr. Božo iz Sanitarne inspekcije NRH,
Francetić prof. dr. Mirko sa Veterinarskog fakulteta,
Gabler Franjo iz Udruženja mljekarskih poduzeća.

Udruženje mljekarskih poduzeća je dužno da vodi brigu o radu komisije i da pravodobno izvijesti Saveznu upravu za standardizaciju o napomenama komisije.

S obzirom na četvrtu točku dnevnog reda, zaključeno je:

Upravni odbor udruženja mljekarskih poduzeća neka na svojoj prvoj sjednici razmotri i ispita troškove poduzeća, i snizi cijenu mliječnim proizvodima na realnu osnovu. Dalje je potrebno, da mljekarska poduzeća vrše sama preko svojih prodavaonica prodaju mlijeka i mliječnih proizvoda, jer ovi artikli zbog svoje osjetljivosti ne trpe posrednika u prodaji. Na taj način bit će roba svježija, kvalitetnija, a i prodajne cijene bit će manje.

Pored ovih mjera Savjet za promet robom u dogovoru sa Savjetom za poljoprivredu i šumarstvo u dogledno vrijeme poduzet će i druge mjere, kako bi se povećala proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda u našoj narodnoj Republici.

Brz razvitak i stabilizacija naše privrede zahtijeva brže shvaćanje i primjenu novih ekonomskih mjera za daljnju stabilizaciju tržišta na sektoru mljekarstva.

Runje Dujč

POVEČAVAJUĆI PROIZVODNJU MLJEKA ISTODOBNO SNIZUJEMO MU I CIJENU.